

Nro. 48.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

*Költ. Bétsvan, Kedden Decsebernek 14 = ik napján
1802-ik sztondban.*

Nagy Britannia.

*Londonból Nov. 24 = dik napján. — A' Király
ilyen beszéd által nyitotta meg tegnap a' Parla-
mentom' üléseit:*

*Mylordok és Urak! (Felső és Alsó Ház' tag-
jai) Mire utánna népemnek gondolkodása módját
megérteni új alkalmatosságom lett volna: nagy
meg elégedéssel folyamodom ismét tanácsfokhoz
és fogedelmekhez. Hazáoknak belső boldogsá-
ga egészen meg felett reménségünknek. Az is-
teni gondviselés különösen ki terjesztette felettünk
oltalmazó szárnyait, midőn bőséges aratással aján-
dézott meg. Manufaktúráink, kereskedésünk,
és egyesült birodalmaink' finansziáinknak álla-*

B b b

potjok, reménységünk felett virágzó, 's az én népemnek a' törvényekhez, kozzám, és az Ország-lószékhez megbizonyított hajlandósága, nyilván ki mutatja, melly igazi képzelődéssel legyen ő azok felől a' sok féle boldogságok felől, a' mellyekkel való élhetéft, mi, tsak egyedül szerentsés Konfirúzióknak védelmező paisának köszönhetjük. A' külső Hatalmasságoknak rám is tartozható állapotjokat a' mi illeti, én mind ezideig igaz egyenességgel a' békefélegnek megerőfittetésén munkalódtam. Nem kevésbé lehetetlen vólt szemeimet tsak egy szempillantatig is azon bölts és régi Politikai Systemánkról el fordítani, a' melly a' mi tulajdon boldogságunkat más nemzetek boldogságával ölszfe tsatója. Azok a' változásokhoz tehát, a' mellyek ezeknek minden tekintet béli erejekre és fekvéseikre nézve, munkába vótetődtek, lágy meleg telyefféggel nem lehetettek. Az én lépéseimet, Europa jelenvaló állapotjának egyenes meg itélése, és az én népem' állandó boldogságára való törekedés, fogják változhatatlansúl kormányozni. Kéttségen kívül szagatok is olyan értelemben vagytok, mint én, az etánt, hogy nekünk olyan hathatós eszközöket kellettük szünet nélkül kézen tartani, a' mellyek egész reménléget adhassanak az én népemnek, a' békefélegből származó boldogságnak és minden féle haszuoknak állandóságokhoz. —

„*Uruk (Alsó Ház' tagjai)* Rendelést tettem, hogy terjelték elötöbe a' következendő ezteendőre kivántató költségeket. Buzgoságotokba és adakozóságotokba helyhez tettem reménységemet, hogy a' közönséges szolgálatnak külömbkülömb ágaihoz kivántató költségről gondoskodni fogtok; a' melly is, az én igen nagy meglegedésemre, könnyen megeshetik, a' nélkül, hogy a' népem fekvő terheket felettébb nevelni kelljen. —

„*My!ordok és Uruk!* Leg nagyobb megle-

pedéssel szemlélem azon véghetetlen jókat, a' mellyek Irlandiának Nagy Britanniával való egygye-
sítődéséből származtak, és még származni fognak. Ezen jókhoz nevedése és kiterjedése, a' ti gondoskodásotoktól és iparkodásaitoktól van felfüg-
geszteve. Az én népem' kereskedését, a' melly a' mi közönséges hitelünknek és tengeri hatal-
munknak fennállásokra oly elkerülhetetlenül meg-
kivántatik, mint meg vagyok győződve, minden esz-
közök által elő fogjátok segélleni, és az ezt il-
lető végzéseitekben minden tartományaimra néz-
ve a' kereskedés iránt mind azokat a' könnyeb-
ségeket és bátorságra kivántató segedelmeket el-
intéztetek, a' mallyek a' Fiskus jussaival és a' kö-
zönséges jövedelem bátorságával, fenn állhatnak.
Angliának betűletét bántódás nélkül fenntartani,
a' szorgalmatosságát eleveníteni, segedelemkűts-
jeinket nevelni, a' Konstitúciónak igazi principi-
umait az Ekklésiában és Státusban védelmezni:
ezek azok a' nagy és fontos kötelességek, a' mel-
lyeket ti, betölteni tartoztok. Minnekutána ti
a' rátok bízott munkát véghez vittétek, számot
tarthattok az én azzal való állandó és egész meg-
elégedésemhez; a' lévén egyetlenegy kívánsá-
gom, hogy a' közöttem és az én Parlamentumom
között való jó egygyeességet, és a' költsönös hitelt
fenntarthatlam, 's hűséges jobbágyaim' boldogú-
lását, a' mellyet a' magam boldogságától soha
napjág el válhatatlannak lenni tartok, egész erőm
szerént elő mozdíthatlam."

Minnekelőtte a' Király ezen beszéddel a' Par-
lamentomban meg jelent volna, már előre vete-
gettek hozzá a' Londoni Politikusok, hogy mitso-
da és melly fontos tárgyakról fogó felségs be-
szélleni. — A' Király' eltávozása után Lord *Ar-*
den állott fel és javasolta, hogy szórol szóra és
betüröl betüre való megköszönő választ érdemel

elő Fellégének ezen atyái beszédje. Az *Arden* pártfogója, *Sekundánsa*, *Lórd Nelson* volt.

Az Oppozitzió részén lévők közül Gróf *Carlisle* és *Lórd Grenville*, hathatosan kibotsátkoztak a' mostani Miniszterek ellen, és azt mutogatták, hogy a' Britanniai Hatalmat a' felfordulástól csak a' leg hathatosabb eszközöknek elő vétetődések tarthatnák meg, az utolsó ezzel rekesztette bé szavait, hogy — ezen hathatos eszközöknek elővétetődéseket pedig nem a' mostani Miniszterektől, hanem csak azoktól az emberektől lehetne várni, a' kiket Anglia, mint meg tartóit, úgy néz és vár. A' *Lord Nelson* beszédében ezeket a' nevezetesebb kifejezéseket jegyezték meg a' jelenlévők: — „A' háború (*úgymond*) a' mi segedelemkútfejeinket ki nem apasztotta. A' terhes megbékélés alkalmatosságával is, melly meg lehet, hogy nekünk sem bátorságot sem tsendességet nem szerzett, bódog és virágzó állapotunk oda nem lett. Ha a' mi vitézségünknek, és katona talentomainknak, mellyeket a' hadakozásban megbizonyítottunk, a' várt következés nem mindenkor felelhetett is meg; 's haszántén Frantzia ország többet nyert is: tsakugyan láplál ellenben engem' az a' reménség, hogy a' Brittanus egyenesség és igaz lelkűség, minden időben alkalmas legyen, akár melly nem olyan tiszta politikai Systemának ellentállani.“ — Ezek a' Felső Házban folytak.

Az Alsó Házban éppen azon a' hangon beszélt *Windham*, a' mellyen *L. Grenville* a' Felsőben. *Fox* is beszélt. Pártját fogta a' Frantzia Respublikával való békeszögek, minden képpen meg bizonyítani akarván azt, hogy azok a' beszédek, a' mellyeket mások ő előtte, a' Frantzia Respublika telhetetlen hatalomszönyühöz-

sáról, elmondottanak, megvetéft érdemelnének. — Végezetre egyenlő akarattal meg egygyezett mind két Ház a' Király' beszédére küldendő megköszönő beszédben.

Néhány napokkal a' Parlamentomnak kinyitása előtt ismét egy új özfze esküvésnek hírloriája adta magát Londonban elő, melyet így beszéllenek elő az itt ki jövő levelek: —

„November 16-dikán egy közkatonának jelentésére, a' ki azt adta bé, hogy egy igen nevezetes özfze esküvés volna munkában, egy számos politziai fereg az *Oakley-Arms* nevezetű vendégfogadóházat, körül vette, és *Despard* nevű Oberflert 20 más ott özfzeseregelve levő személyekkel egygyütt, a' kik többire Irlandusok, katonák, és holmi gyenge sorsú mesteremberek, elfogván külömbkülömb fogházakba vitte. A' katona feladása szerént az özfze esküdtök' plana abban állott volna, hogy a' Királyt, midőn, közelsbről a' Parlamentom' ki nyitására fogna menni, megövéen, azután a' Királyné palotájára rohanjanak, a' Királyi Familiát őrizet alá tegyék, az adosságért való és egyéb fogjokat, szám szerént valami 10 ezerig való embereket, magokhoz vegyék, a' fegyvertartó várakat elfoglalják, abból magokat jól fel fegyverkeztesse, 's végezetre a' Bánkókassát is magok hatalomok alá vegyék.

Első megvizsgálatása ezen fogoly Oberflernek, 17-dikben ment véghez, először *Ford* revü Itélőbiró előtt, a' kitől további megvizsgálatás végett, kezire-lábára vasbilitsek véttetve, a' Státus Kantzellária eleibe kísértetett, a' hova ezen ezen alkalmatosságra nem tsak *Minister Lord Pelham*, hanem *Pitt* Exminister is behivatattak fatusi lakóhelyeikről,

Nov. 18-ikán nem jelent meg a' Királyi Familia, mint előre volt rendeltetve, a' théátrumon.

Nov. 19-dikén második de csak igen rövid megkerdeztetése tartatott Oberster *Despardnak* hasonlóképpen a' Státus-Kantzellariában Minister Lord *Pelham* előlülése alatt, a' melly után ismét vissza vitetett a' fogházba, a' hol már Bírák eleibe állítatik megíteltetés végett. — Az ellene való vád nem olyan formában terjesztődik a' Bírák eleibe, mintha ő a' Király élete ellen öre-edett volna, hanem csak úgy, hogy ő, néhány testörzőket, azon hűség mellől, mellyre magokat hitek' íetésele által kötelezték, eltantorított legyen — a' melly kifejezésekből e' szert az is következik, hogy a' katona feladásait, a' ki az Oberstert elvádóita, a' Státus Tanács az előretett két rend béli kikérdezés' alkalmazhatóságával nem találta egészen hitelesnek vagy reá bizonyosodhatónak lenni. University Library Cluj

Az elfogattattak azzal mentik magokat, hogy ők csak ártatlan tarsalkodásokat és gyülekezéseket tartottak a' feljebb nevezett vendégfogadóházban. Hanem úgy kallatik, hogy az ő írásaik között az egy 's más lázasztó pohár közönetek és énekek mellett, bizonyos Jussoknak magyarázatja, és egy olly esküvés formája is találtatott, a' mellyet minden tag le tenni köteleztetett, midőn a' társaságba bé állott. — Az említett Jusoknak magyarázatja ilyen szavakoa kezdődik: Konstituzió, Irlandiának és Nagy Britanniának függetlensége, a' polgári Jusoknak egyenlősége, etc.

Ez az Oberster *Despard* arról nevezetes, hogy csak nem rég szabadult vala ki a' fogházból, a'

mellybe ezen Frantzia Revolutziónak ideje alatt, miot az Anglus népnek fellázasztására törekedő, 's az által hazája veszedelmére, hazája sarkalatos politikai alkotmányának fel forgatására törekedő ember, zárattatott vólt bé. Ő is egy vólt az Angliai ügy nevezett *Correspondens Társaságok* főbb tagjai között, a' kiknek ufefferkedéseik ellen, Pitt, a' maga *Ministerflége* alatt, oly hathátósan dólgozott vólt a' Parlamentomban. —

Hitelesen gondolják, hogy ezen alkalmatossággal is azért hivatta bé a' *Ministerium* Pittet a' *Despard* kikérdeztetésében való jelenlételeire, minthogy ő tudná leg jobban a' nevezett *Correspondens Társaság* minden ágabogainak tekervényeit, 's leg könnyebben ő foghatná most is szaván *Despardot*.

A' közönséges levelek szerént ilyen formálog végződött az esküvés, a' mellyet a' *Despard* követői a' társaságba való beállításokkor le tenni tartoztanak: — Én (N. N.) esküszöm, hogy a' feljebb mondattaknak eszközlésén egész erőmmel törekedni fogok, és hogy sem félelem, sem jutalomigéret, sem büntetés nem fognak arra birni, hogy fel hagyjak azon jusokon, a' mellyeket a' leg felső Valóság, az ő véghetetlen jóvoltában, minden embereknek ajándékozott. Hasonlóképen esküszöm, hogy belöllem semmi erőszak által ki nem veszi senki, a' mi trélozásainknak titkát. Isten éngem úgy segítjen.

Londonból November 25-ik napján. Itt most mindeneknek figyelmetességit az Oberster *Despard* ügyének ki menetele foglalatozkodtatja leg közéletéről: de a' mely még eddig halgatás alatt vagon. Az özlze esküdtek, kiknek száma igen

felesnek gondóztatik lenni, igen titokosan tartották tanátskozásait, a' társaság osztályokból és alofstályokból állott. Minden alofstálynak 4 delegátusa volt, a' kik a' közönséges ülésekben, a' magok osztályaik neveken yokóltak. Tsak Southworkban 7 osztályok, 's minseniknek 8 alofstályaik voltak. Tanátskozásainak helyett, az özfzgyülés előtt mindenkor tsak néhány órákkal tudták meg a' tagok. Mint leg hathatosabb eszközzel a' katonák eltsábitásában azzal éltek, hogy hóltig való pénziót és foglalóban feles summát ígérték nékiek, mellyről azt mondották, hogy Frantzia országból várják. Minthogy úgy látszik, hogy az ő özfzre=esküvéseknek az egész országban, kiváltképpen pedig a' manufaktúrákkal bővölködő városokban, sok ágaboga találta: rendelés küldödött el a' tiszviselőkhöz minden felé, hogy ezen özfzre=esküvésnek minden jelenségeire különgös személféggel légyenek. A' testörző katonaság közzül tsak valami 30 — 40 részesült, mint monóják, belöle.

Mikor a' Parlamentomba ment a' Király, a' mellette lévő szokott számú testörző katonaság, 250 emberrel szaperittatott.

A' Nörel hajós sereg' rebellálásának alkalmatosságával az 1797-ik éltendőben hozott a' Parlamentom egy törvént, a' mellynek ereje szerént mind azok halálra büntettetnek, a' kik egy vagy több olyan személyt, a' ki magát az ő Felféje szolgálatjára elkötelezte, gonoszt és eltökéllött zélozáttal, el tsábitani próbálnak. Ezt a' törvént az azután az 1807-ik éltendőig terjesztette ki a' Parlamentomnak egy új végzése: és ez az a' törvény, a' mellynek ereje szerént már most Oberster Despard el fogattatott, és itélőszék eleibe állittatott,

Az Egyiptomi környúlállásokról Hyen, Aug. 27: dikén költ. új tudósítás érkezett *Alexandriából* az Anglus seregtől *Londonba* : —

„Mi nyúghatatlan türehetetlenséggel várjuk *Stewart* Generálisunkat *Konstantinápolyból* ide, olyan reménségben lévén, hogy ő, rendeléft fog hozni innen lejendő hazaindulásunk felől. Örömmel ide fogjuk azon orizágot hagyni, mellytől undorodunk. Ezen *Barbarusok*, ezen *Törökök*, tsufolodó irigyéggel szemlének itt bennünket; 's ha valamely nem vélt történet miatt megtalálnánk gyengüni: buzfszúállásoknak minden nemeitől ketlene félnünt. Már több katonáinkat keresztül ütötték. A' napokban egy köz katonánk egy *Arabs* aszfzont valamely *Töröknek* erőszakoskodása ellen védelmezni akarván, a' *Török* néki fordúlt, és keresztül ütötte. A' bünös elfogattatott, noha előjárói által azon veres kontyos privilégiált rangú *Familiából* való embernek lenni esmértetett, a' melly egyenesen *Mohamedtől* hozván la eredetét, a' *Törököktől* szentnek tartatik lenni. *Lord Cavan* maga panaszt tétetett eljene, és annyira vitte a' dólgot, a' *Törököknek* minden felölle való szent képzelődéseik mellett is, a' közönséges mód szerint felakasztatott. A' *Mam-meluk* seregek már *Ghiza* mellett állanak, és annyira szorongatják a' *Török* tábort, hogy tsak mi eltávozzunk innét, egészfzen ide fogja hagyni ezen tartománt. Mi, kik 4 ezeren vagyunk itt, A' *alexandrián* kívül tsak a' *Cretet* nevü erőfféget tartjuk még el foglalva: a' *Török* tábornak főb creje pedig *Rösette* mellé vonta el a' *Lord Cavan* javaslása szerint magát, ne hogy a' hozzánk való közel létel miatt, az ellenünk való gyűlölségnek tüze nagyobb lángot vessen.

Frantzia Respublika.

Lord *Whithworth* tetemes kárt vallott a' Párisba való útazás haladása miatt. Házi butorjait még ezelőtt 3 hónapokkal hajóra rakatta vőlt. A' hajó meg hasadván az alatt, míg a' *Themse* vizén állott, a' vizet olyan erőssen bé bortsátotta, hogy a' Frantzia országba való elszvezés-kor a' ládákat más hajóra kellett által hordani. Hanem már ezekbe is bé vette vőlt magát a' víz, és Párisba meg érkezvén úgy állottak nyitlatlan egész a' Követ megérkezéséig; midőn meg nyittatván, minden győltés és ruha készületei el rothadva, és minden egyéb butorjai megkarosítatva szedettek ki. Drága hintói is haszonvehetlennékké lettek. Audientziára is más hintón ment, és nem azon a' tziarán, a' mellyet egyenesen erre a' végre Londonban drágán készített vőlt. A' kár, mellyet vallott, 100 ezer Livrásra betsültetik.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' tzikornvás németbetűknek, mellyeket már némely Német Tudósok magok is meg ünni és el hagyni kezdettenek vala, a' Frantzia Tudósok lettek pártfogói. Polgár *Camus* egy tudós iráft adott ki, mellyben azt akarja meg mutatni, hogy az igazi németbetűk' formájának megtartása szükségesképpen meg kívántatna, tsak némünémü változásokat kellene rajtok tenni. — A' Párisi betűöntők most már az ő gondolatai szerént öntik a' németbetűket.

Az ez előtt Brüzsfzelben fenn állott úgy nevezett *Fekete Apátzók* Klástrómáról, kiknek egész életek béli foglalatosságok tlapán az emberi szeretet munkáinak gyakorlásokban állott, azt végezte az Országfőszék, hogy ismét álljon helyre, s mintbogy az épület a' hozzá tartozott jószág-

gal egygyütt eladatott, rendelkeznek mást helyette józággal egygyütt.

A' tehénhimlőoltásra ügyelő Párisi Kommissió, ismét adott ezen himlővel való próbatételekről valami jegyzéseket ki, mellyek oly fontosok, hogy mi sem mellőzhetjük el halgatással; annyival is inkább, hogy éppen ezen időben felettébb való pufztításokat teszen Párisban a' gyermekhimlő. Ez a' Kommissió mind azokat a' személyeket, a' kikbe a' tehénhimlő az ő gondviselése alatt bizonyos időkben béóltatott, most újontan vizsgálás alá vette; minden történeiket, a' melly őket az ő himlőzésektől fogva érhetne, gondosan kiutakozott: és úgy találta a' dolgot, hogy közöttük, kiknek számok már 10 ezer felé jár, a' gyermekhimlőt csak egy is el nem kapta. Ez elég tsalhatatlan és meggyőző tapasztalás az eránt, hogy a' tehénhimlő egy valóságos megöltalmazó szer légyen a' gyermekhimlő ellen.

BCU Cluj Central University Library Cluj

De a' mi még több, két árvaházak éppen azon részeiben vannak Párisnak, a' mellyekben néhány hónapoktól fogva a' gyermekhimlő leginkább kegyetlenkedik. Ezekben az árvaházakban is nagy gondal gyakorólják a' gyermekhimlőoltást. Még eddig ezekben sem kapta el egy gyermek is a' gyermekhimlőt. Ha két ily nagy árvaházakból így ki irtódhatik a' gyermekhimlő: nem remélhetni e', hogy időre az egész világból ki fog irtódni? Páris 12 szakaszokra van felosztva. Ezen szakaszokban a' múlt nyári két utolsó és az őzi két első hónapok alatt nagy gondossággal figyelmezett a' nevezett Kommissió minden halottakra, és úgy találta a' dolgot, hogy átáljában 5463 halottak között, 1417-sten voltak a' gyermekhimlő áldozatai. Némely szakaszokat különösen vévén, többet mint egy har-

mad — hat szakaszokban pedig, a' hol a' fészke volt a' méregnek, majd egy fele részit hordotta el a' holtaknak a' gyermekhimlő.

(Mind ezek így lévén, valyon ugyan lehetnek e' még nállunk is olyan Ekkésiak, a' melyekben a' szülék még most is vakmerően ellenzenék a' tehénhimlőnek gyermekeikbe való b6-oltatását?)

Gróf *Stahrenberg*, az Angliai Udvarhoz rendeltetett Auszriai Követ Párisba érkezett, a' hol meg állapodik néhány napokig.

Az Első Konzúlról néhány új Anekdotákat olvastunk némely levelekben: —

Nem rég egy idegen tizt audientzián lévén másokkal egygyütt az Első Konzúlnál, úgy járt, mint talám nem tsak ő egyedül; azt forgatván elméjében, hogy ki előtt áll, 's kevés minuták múlva kivél fog bezzélleni, meg félemlert egy kevésté. Hozzá érkezzén a' Konzúl, kérdi, hogy minek hívják a' Regimentjít, 's látván hogy a' tizt késik a' felelettel, nem kintta továbbikérdözöködésekkel, hanem el vált tölle, így szóllván hamarjában: Jól van jól, a' formaruha igen szép!

Hasonló képpen a' napokban egy nevezetes Orvos Doktor lévén nálla audientzián, kérdi a' Konzúl tölle, hogy mellyik '*Systema* szerént gyógyit? — hanem ez is késvén a' felelettel, tovább ment a' Konzúl, ilyen kettös értelmi szavakkal válván eltölle: — Leg jobb, hogy egy '*Systema* szerént sem gyógyit az ember! — Az e' fele közönféges audientzia adás, bajoson lehet igen kedves idötöltés Bonaparte előtt.

Gen. Lannes a' Bonaparte főgora mint hal-
latik ísmét vizsgálja megy a' Portugallus Udvar-
hoz Követnek.

A' Regensburgban lévő Frantzia Követ La-
foret el nem fog önnét végképpen távozni, va-
lameddig a' Német Birodalom állapotja egélszen
el nem igazitódik.

A' Szárdinai Király 2 millió esztendőnként
való penziót kíván a' Frantzia Országlószéktől
Piemontért, a' mellynek kiefizésére a' Spa-
nyol Királyt kéréte közbenjáróul, annak alkal-
matosságával midőn a' napokban a' Spanyol
Nápolyi Udvar kettős házasságokhoz egy e'
végre különösen Madridba küldött Követe által
szerentsét kivantatott.

A' Déli Frantzia országi kereskedő vára-
sok nem győznek eleget örvendeni annak, hogy
a' Frantzia kereskedő hajóknak a' Fekete ten-
gerre szabad bevezetés engedtetett. Már leg-
rövidebb úton hordhatják ennekutánna a' termé-
keny Ukránia vagyonyait, a' vizszat, épületre
való fát, sós húst, és egyéb e' féléket Frantzia Fa-
brika béli portékákat hagyván ott érettek.

Páris December 22-ik napján. — Orleansban,
egy új Mongolfieri fromorú játék adta magát elő.
Oliváry nevű természetvisgáló bölts, egygyike
azoknak, a' kik a' földön járni meg unván a'
tsillagok felé kívánkoznak, a' Mongolfier módja
szerént való levegő hajót készített magának.
Kétízer adott hirdet st ki, 's mindenkor véghe-
teilen sokaság gyülekezett ölszfe nézésire; de
nem sültetett el igyekezete; nem tölthette meg
a' golyobillát, Végezetre harmadikszor is ölszfe

hivta jelentés által a' népet, midőn jól meg is tört és fel puffadt a' golyóbilis, a' mellyhez tsaltoltatva lévő hajotkába bátran belé ülve, olyan sebességgel fel ragadtatott a' levegőbe, hogy 3 minuták alatt egy szem se láthatta. Nem soká azután Orleanstól egy óra távolságra egy mezőn dolgozó paraszt ember meg ijedve szemlélt egy embert a' levegőből melléje le esni, kitől megrettenve a' Polgármesterhez futván, az ember megvizsgáltatott, és a' szegény Olivarynak lenni ismértetett. — Német születésű embernek mondják lenni.

Orosz Birodalom.

Még az Orosz birodalomba is ki terjedett az Oktober 26-dikán Erdélyben és másutt éreztett nagy földrengés. Moskau városában sok házak meghasadoztak, sok ablakok széljel pattogtak, és ugyan akkor még Pétersburgban is érezték némellyek valamelly gyenge rengést, a' melly annyival nevezetesebb, hogy sem egygyik sem másik helyen, még eddig soha földindulás nem tapasztaltatott.

Egy mostan Pétersburgban lévő Német jádzó társaság, a' *Zauberflöte* nevű énekes játékot játszadván el a' Császári Familia előtt: oly nagy meglepődést talált általa: hogy a' társaság 700, a' társaság igazgatója pedig 300 aranyokkal jutalmaztatott meg a' Császári Felségtől.

A' Frantzia első Konzul életének Frantzia nyelven ki adott históriája, Pétersburgban Orosz nyelvre által fordítatván, már a' nyomtató fejtől alól is ki szabadult. Ezt a' fordítást titkos Tanácsos és Senator *Kosodawlew* úrnak ajánlotta a'

fordító, a' ki a' tudományokkal való esmeretsé-
géről, 's egyfzersmind jó szivéről a' közönséges
újság levelekben is emlékeztet.

Röding Hamburgi nagy Tudóst, a' ki a' ten-
geren való kereskedésről és hajókázásról egy igen
hasznos és szükséges Lexikont adott ki nem régi-
ben, *I. Sándor* Orosz Császár egy igen betses és
szép brilliantos gyűrűvel tisztelte meg.

Tzerni nevezetü Pétersburgi Tudósígéret szer-
ént már próbát tett a' levegőben való hajóká-
zással, de nem vólt annak elzközlésében szerentés.
E' dolgon az oda való Publicum felette bosszon-
kodván, a' Császár parantsolatjára egy Commis-
sió rendeltetett ki, hogy a' dolgot meg vizsgálja.
Meg is vizsgálta, 's úgy találta, hogy nem maga
a' hajós hanem az ő számára tsinált edények vól-
tak annak okai, minthogy nem lévén elég erőflok,
a' benne lévő szerek ereje miatt meg hasad-
tak. — BCU Cluj / Central University Library Cluj

Német Ország.

Bréma városában az utolsó országos vásár
álkalmatosságával egyéb ritkaságok között egy
Friderike Arens nevü Oldenburgban Seefeldi szü-
letésü leánykát is mutogattak pénzért, ki is 1798
dikban Jan. 12. dikén születettvén, mostan ötö-
dik esztendejébe jár, és 140 fontot nyom. Ma-
gassága 3 láb és kilentzedfél tzol: vastagsága (kö-
rül mérve) 4 láb. Ezen nagy teste mellett a' gyer-
mek igen egésséges, szép, kedves ábrázatú, a'

teste nem fel puffadt, hanem kemény és egészséges. Az apja közép termetű ember, hanem az anyja majd 6 láb magasságú. Három, u. m. két nagyobb ét egy kisebb testvérei ezen léánknak nem nyomnak annyit mint ő egyedül. Sokan mennek nézésire, és ha él, jó summát fog férjhezmenetelének idejéig öfzfe gyüteni.

Olasz Ország.

Maylandból Nov. 20. dik napján. Rövid idő múlva négy Kardinalis süveg küldetik Párisba a Frantzia Országi négy Ersek számára. — Az Olasz Respublikának egyházi jószágokból bé vett pénzből; a' Simplon hegyen épitetett szerzetes *Hospitium* számára, 10000 livert szánt a' mi Aliz Presidensünk elszendönként. — Ennekfelette minden szerzetesnek 100 arany rendeltetett a' végre, hogy házi butott, 's egyéb szükséges dolgokat szerezhessenek magoknak. — Az ide való Kormányzék hire nélkül, a' természeti himlőt senkibe sem szabad bé óltani; ellenben a' tehát himlő bé óltásának, mindenütt, minden határozás nélkül való szabadság engedődött.
